

BLUMENTÁL

Ročník XXII

Číslo 8

August 2011

Všade dobre, doma najlepšie

V čase letných dovolení máme príležitosť nielen oddýchnuť si, trochu relaxovať, ale sa nám ponúkajú možnosti, ako si rozšíriť svoje duchovné obzory a o kúsok ďalej posunúť aj úroveň našich poznatkov. Priznám sa, že ma nikdy nelákali pobytové formy zájazdov. Som neplavec, a neviem, čo by som robil napríklad celý týždeň alebo aj dlhšie pri mori. O to väčším lákadlom boli a sú pre mňa „poznávačky“.

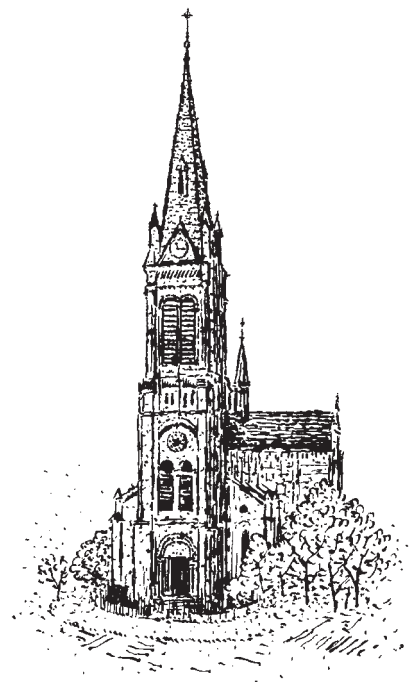
Ešte ako žiak ZŠ som sa vždy veľmi tešil, keď náš topoľčiansky pán kanonik Ladislav Dorušák zobral plný autobus nás miništrantov do rôznych kútov vtedajšieho Česko-Slovenska. A tak som vďaka nemu prvýkrát v živote videl Tatry, Košice alebo stovežatú Prahu. Ani sme veľmi necestovali sprievodcov, lebo on ako mimoriadne erudovaný človek a kňaz svojim rozsahom vedomostí v každom vzbudzoval rešpekt. Osobitne Morava mu ako Holičanovi bola veľmi blízka. A keďže moja rodná farnosť bola úrodná aj na kňazské povolania, často nás sprevádzali aj bývalí miništranti už ako bohoslovci. Pán kanonik ich občas aj stihol na cestách preskúšať. Ak niekto nevedel, kto je to *Jakoubek ze Střebra*, hneď ho pokladal za „neuveriteľné teliatko“. Keď zbadal napríklad latinský nápis na portáli nejakej budovy, hneď sa našich seminaristov pýtal, akoby to preložili. Ak mali problém, dodnes si s úsmevom spomínam, ako sa rozčuľoval: „Čo vás na tej fakulte učia? Ste tam sami svätí nevzdelaní!“ Ten výraz „svätí nevzdelaní“ (bez „ä“) sa mi dosť zafixoval v pamäti. A neskôr, ako bohoslovec, ale aj teraz v pastorácii si uvedomujem, že kňaz, ak chce obstáť a zachovať si vyváženosť, tak sa nezaobíde bez dvoch krídel – jedným je zbožnosť a túžba po svätosti, tým druhým je snaha disponovať solidnými vedomosťami (nielen čisto teologickými) a prislúšným rozhľadom.

Som si istý, milí Blumentálci, že bez ohľadu na to, ako trávime letný čas, či nás naše cesty privádzajú do rôznych kútov našej maličkaj, ale krásnej vlasti alebo aj do iných končín sveta, vždy ako zanietení veriaci, keď vidíme otvorenú bránu chrámu, akosi nám to nedá a citíme vnútorné pozvanie doň vstúpiť. Pred bohostánkom aspoň na chvíľu spocínuť v modlitbe a zároveň s obdivom si všimnúť to, na čo ako katolíci máme byť oprávnené hrdí: veď práve v katolíckej Cirkvi sa po stáročia pestuje cit pre umenie, ktoré povznáša ľudského ducha. Možno aj toto leto naše oči i srdce sa mohli sýtiť pohľadom na sakrálnu stavbu, ktoré nie sú len výtvorom ľudských rúk, ale odrážajú povznesenosť duše, naplnenej velebou Boha. Možno sme boli unesení imponantnosťou niektorých zo svetoznámych katedrál. Možno nás priviedla do úžasu knižnica pri návšteve starobylého kláštora. (Nedávno bol v Katolíckych novinách pútavý článok o cisterciánskom kláštore Heiligenkreuz v neďalekom Viedenskom lese, ktorý už dlhšie túžim navštíviť.) A možno nás zaujala obyčajná kaplnka na vidieku, ktorá nemusí vynikať veľkými umeleckými kvalitami, ale azda o to intenzívnejšie z nej môže vyžarovať úprimná viera jednoduchého človeka.

Aj tu v Bratislave máme mnohé vzácne chrámy. Keď sa mi dostala do rúk skutočne skvelá publikácia o Dóme sv. Martina, ktorú vydal aj nám Blumentálcom známy kňaz Dr. Jozef Haľko, cítil som mierne zahanbenie. Chrám, ktorý je dominantou nášho mesta, kam sme ako klerici v seminári pravidelne chodievali na latinské sväté omše a večery, chrám, v ktorom som bol ordinovaný za kňaza, a pritom sú s ním spojené toľké pozoruhodnosti duchovného i materiálneho rázu, o ktorých som celé roky ani netušil! Keď hovorím o bratislavských kostoloch, nedá mi nespomenúť jednu zaujímavosť. Keď som pôsobil v zámorí, tamojšie kostoly a farnosti sa dali identifikovať podľa miesta a titulu (komu boli zasvätené). V Joliete, neďaleko chicagskej metropoly, kde som šesť rokov konal svoju pastoračnú službu, každý veriaci vedel, o ktorý kostol ide práve podľa titulu, prípadne si vypomohli v identifikácii aj niekdajšou etnickou príslušnosťou, ktorá dnes už veľmi nefunguje: kostol sv. Cyrila a Metoda (slovenský), sv. Jána Krstiteľa (nemecký), sv. Patrika (írsky), Narodenia Panny Márie (chorvátsky; zvaný aj St. Mary 's a niektorými úsmevne prezývaný McMary 's, lebo v ňom istý čas slúžili sväté omše takým rýchlym tempom, aké je typické pre štýl stravovania v McDonalde). A tak by som mohol menovať ďalších desať katolíckych kostolov, ktoré sa v tom meste nachádzali. Viacerí katolíci z cudziny si pri návšteve nášho hlavného mesta všimli, že tu sa orientujeme pri návšteve kostolov iným spôsobom. Boli ste už v kostole Najsvätejšieho Spasiteľa? Ak máte dojem, že taký sa v našom meste nenachádza, pevne verím, že ste už v kostole jezuitov boli. Určite ste už zavítali aj do kostola Zvestovania Pána, ktorý bežne nazývame Františkánsky. A teraz menší chyták, dokonca dvojnásobný: Kostol Najsvätejšej Trojice poznáte? Kto by nepoznal známy kostol v susedstve pôvodnej budovy parlamentu? A možno nám ani nenapadne, že známa Trojička slúži sice farnosti Najsvätejšej Trojice, ale chrám, ktorý postavila rehoľa trinitárov (odtiaľ je indicia na Trojicu) je zasvätený sv. Jánovi z Mathy a Félixovi z Valois. Skutočný chrám Najsvätejšej Trojice je ten malý, nenápadný kostolík v bratislavskom Podhradí. Ak by sme teda chceli navigovať cudzinca pri návšteve našich chrámov, asi by sme ho nechtiac trochu pomýlili.

Aj náš chrám je v tomto smere zaujímavý. Farnosť ako taká je často administratívne označená ako Bratislava-Nové Mesto. Ale každý v Bratislave pozná náš kostol ako Blumentál. Toľké duchovné udalosti mnohých Bratislavčanov sú s ním spojené, hlavne z čias, keď bolo

(Dokončenie na s. 3)

*Slnečnou žiarou, Panna, ovenčená,
dvanásť hviezd skvie sa vôkol tvojej hlavy,
za podnož mesiac máš a z krásnej tvári
neha ti žiari.*

*Smrť si premohla, skrotila si peklo
a za nás prosíš svojho Syna, Krista,
Kráľovná mocná, ktorej sa zem korí
aj rajskej zbory.*

*Ochraňuj nás i našu vieru v Boha,
vzdialených navráť k otcovskému domu,
tých, čo pokrýva tóna smrti, prebuď,
pozdvihni k nebu.*

*Vinníkom vypros milosť odpustenia,
ujmi sa tých, čo plačú, trpia, biedia,
vypočuj vrúčne úzkostlivé hlasy,
ty nádej spásy.*

*Trojici svätej, nech sa vzdáva chvála,
že vencom slávy zdobí teba, Panna,
že nám za matku darovala teba,
Kráľovná neba.*

Hymnus zo slávnosti
Nanebovzatia Panny Márie

NANEBOVZATÁ - NAŠA PATRÓNKA

*Sancta Maria, pia coeli Regina, Tuo auxilio Tuis adesto populis!
Svätá Mária, milostivá Kráľovná nebies, stoj svojou pomocou pri svojom ľude!*

Tieto slová môžeme čítať na malovanej vitráži pod obrazom nad hlavným oltárom nášho kostola, ktorý predstavuje jej Nanebovzatie, ako hlavné titulné tajomstvo nášho kostola. Tak ich tam na žiadosť farára Jozefa Poecka vložil autor maľby z firmy Geiling z Viedne, aby aj naďalej splňala verne prosbu vypálenú do tohto okna (porov. Augustín Pozdech, dekan-farár: *Kostol a farnosť Bratislava - Nové Mesto 1888 - 1948, 1770 - 1948, Bratislava 1948*), a tak sme ich na žiadosť našich veriacich rozlústili na vitráži.

Keď sa pozrieme na dejiny našej farnosti a nášho kostola, vidíme, že celé sú späté s Bohorodičkou, Pannou Máriou. Už v prvom provizórnom blumentálskom kostole prerobenom zo sýpky v r. 1774 bol na jednom z dvoch oltárov milostivý obraz našej Matky Dobrej rady, ktorý na územie vtedy ešte neexistujúcej farnosti, ako sme to už viackrát spomenuli, doniesol z Genazzana kupec Jozef Janko už v r. 1767.

Druhý blumentálsky kostol postavený v r. 1784 bol zasvätený Božej Matke Nanebovzatej podobne, ako tento náš tretí kostol farnosti Bratislava-Nové Mesto, ktorý až neskôr, podobne ako farnosť začali nazývať Blumentál.

Keď uvažujeme nad dejinami našej farnosti a jej troch kostolov, musíme konštatovať veľkú mariánsku úctu a akúsi predvídavosť či predtuchu vtedajších kňazov a veriacich žijúcich na tomto priestore nazývanom Nové Mesto, ktoré bolo vtedy perifériou Bratislavy. Cirkev totiž ako dogmu o nanebovzátí, teda ako záväznú pravdu viery ústami pápeža Pia XII. vyhlásila až v roku 1950 slovami: *Nepoškvrnená Matka Božia, vždy Panna Mária, ukončiac beh svojho pozemského života, bola vzatá do nebeskej slávy s dušou i telom* (Konštitúcia „*Munificentissimus*“). Je pravda že aj keď viera Cirkvi v Nanebovzatie Panny Márie nebola dogmou, Mária, aj ako Nanebovzatá sa medzi Božím ľudom tešila od nepamäti veľkej úcte.

Dogma o Nanebovzátí bola po dogme o Máriinom božskom materstve vyhlásenej

v r. 431 v Efeze, o jej večnom panenstve potvrdené na rozličných konciloch a o jej Nepoškvrnenom počatí už štvrtou mariánskou dogmou v dejinách Cirkvi. Dogmu o Nepoškvrnenom počatí vyhlásil pápež Pius IX. v r. 1854, teda o storočie skôr. Pre obidve platí, že sa opierajú o tradíciu Cirkvi, ktorá počas storočí verila a slávila tieto výsady Panny Márie. Potvrďuje to aj skutočnosť, že ako k Nanebovzatej sa k nej mnohé generácie veriacich obracali a obracajú aj vo štvrtom tajomstve slávnostného ruženca.

„V prefácii svätej omše o Nanebovzati Panny Márie sa utvrdzujeme v tom, že vďaka vieroučnému článku o spoločenstve svätých nie je náuka o nanebovzátí osobným darom, ktorý sa týka iba Panny Márie, ale je znamením nádeje a útechy pre nás všetkých, ktorí sme ako pútnici na ceste do večnosti. Po tom všetkom, čo sme si pri oslave povýšenia našej nebeskej Matky uvedomili, chceme vykročiť do života s vďačnosťou, že naši otcovia a matky nás dobre nasmerovali. A nechceme ostať iba pri slovách obdivu.

Každý pohľad do vitráže čelného okna nášho chrámu, zvestujúci nám jej blízkosť k Synovi - Víťazovi, musí nám pripomenúť, že v nijakom životnom zápase nie sme sami. Ona so svojim Synom má definitívnu účasť na konečnom víťazstve lásky nad hriechom, preto s jej pomocou môžeme jednoducho rátať. A bolo by našim nešťastím, keby sme stratili túto istotu, ktorú na ceste k cieľu tak veľmi potrebujeme. Áno, my Blumentálci na to z princípu nesmieme zabudnúť!“ Napísal v augustovom úvodníku k tomuto sviatku v r. 2006 bývalý blumentálsky pán farár Š. Herényi.

Sláviac sviatok Nanebovzatia, obráťme sa ja my spolu s celou Cirkvou k nebeskému Otcovi slovami modlitby z Ranných chvál slávnosti a prosme: *Všemohúci a večný Bože, Ty si vzal nepoškvrnenú Pannu Máriu, matku tvojho Syna s telom a dušou do nebeskej slávy; prosíme Ťa, pomáhaj nám, aby sme vždy smerovali k nebu a mohli mať s ňou účasť na večnej blaženosti. Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kráľuje v jednote s Duchom Svätým po všetky veka vekov.*

A nezabudnime opakovať ani prosbu našich predkov:

Sancta Maria, pia coeli Regina, Tuo auxilio Tuis adesto populis!

Svätá Mária, milostivá Kráľovná nebies, pomáhaj svojmu ľudu!

Pripravila X. Duchoňová

SVIATOK PREMENENIA PÁNA A JEHO AKTUÁLNE POSOLSTVO

Kristus je majákom dejín i prítomnosti. No aj keď Pán Ježiš udivoval svojich súčasníkov, predsa sa božstvo v jeho ľudskom vzhľade prejavovalo veľmi tajomne. Učeníci i sami apoštoli len postupne zisťovali, kým Ježiš vlastne je. Udalosť *Premenenia*, keď sa Pán na vrchu Tábor ukázal vo svojej Božskej sláve Petrovi, Jakubovi a Jánovi, má veľký význam pre pochopenie toho, kým Pán Ježiš je. Tu poodkryl svoje Božstvo: *Jeho tvár zažiarila ako slnko a rúcho zbelelo ako svetlo. Akoby sa stiahol záves, ktorým je zastretý jeho majestát, ktorý mu od večnosti patrí spolu s Otcom a Duchom Svätým.*

A teraz sa na to pozrime detailnejšie. Pána Ježiša zahálil oblak, ktorý značí Božiu prítomnosť. Žiarivý oblak bol znamením prítomnosti Boha medzi svojim ľudom pri putovaní púšťou do prislúbenej krajiny, kde zostúpil do veľsvätne Jeruzalemského chrámu. V užšom význame oblak symbolizuje Ducha Svätého. A tak v oblaku, teda v Duchu Svätom, dáva Otec svojim hlasom poznať svojho milovaného Syna. Obdobne ako pri Krste Pána zjavuje sa tam sláva Najsvätejšej Trojice: Otec v hla-

se, Syn oslávený žiarou a Duch naznačený oblakom.

Tvár mu zažiarila ako slnko. On je odblesk neviditeľného Boha. Je pravým svetlom, ktoré osvecuje každého človeka. Preto zaznieva výzva: „Počúvajte ho.“

Pána Ježiša túžobne očakávalo celé ľudstvo. Celkom osobitne vyvolený Izraelský národ, tu zastúpený Mojžišom a Eliášom, ktorí sa zjavili spolu s ním. Na Krista hľadí Mojžiš, cez ktorého dal Boh svojmu ľudu zákon, a ten sa v Kristovi naplní. Pozerá

na neho aj Eliáš, ktorý ako najväčší starozákonný prorok pozdravuje toho, na ktorom sa vyplnili sväté proroctvá. Kristus naplnil zákon i predpovede prorokov.

Apoštoli sú šťastní, keď pri jeho premenení hlbšie spoznávajú Pána. Akoby mali chvíľu neba na zemi. Ježišovo oslávenie je aj predzvestou nášho budúceho šťastia. Do večnej slávy nás nemôže viesť nik iný ako Ježiš Kristus. Len on je cesta k Otcovi a ponúka sa by svetlom aj pre náš život.

Drahi Blumentálci, aj nás pri krste Ježiš urobil deťmi svetla. Dar osvietenia treba zvelaďovať tým, že počúvame Pána. Ako sa hovorí v žalme: *Tvoje slová, Pane, sú svetlom pre naše nohy.* Pán Ježiš má *Slová večného života.* Nech je jeho učenie pre nás lampou, ktorá dáva nášmu životu orientáciu.

(Dokončenie na s. 3)

STRETNUTIE PO ROKU

V jeden júlový deň mali Blumentálci, ale aj občasní návštevníci nášho kostola možnosť zúčastniť sa na svätej omši, ktorú možno ešte označiť ako primičná. Slávil ju d.p. Lukáš Uváčik, ktorý pred rokom vykonával v našom kostole diakonskú prax. Mnohí si ho pamätáme, pre jeho kázne, na ktoré sme sa všetci tešili. Tak to odznelo aj z úst tých, čo mu po svätej omši ďakovali že sa aspoň na chvíľu vrátil do našej farnosti a udelil prítomným svoje novokňazské požehnanie. Bolo to krásne stretnutie (škoda, že len tých „najskalnejších“) denných účastníkov svätej omše. A o stretnutí nadväzujúc na evanjelium odznela aj homília novokňaza.

Evanjeliá nám veľmi často opisujú Ježiša, ako sa stretá s ľuďmi. A sú to rôzne stretnutia. V podstate každé je iné. Nenájdem dve úplne rovnaké. Nasledujúce riadky sa chcú pozrieť na stretnutia Ježiša s dvomi mužmi, ktoré, zachytené len na pár riadkoch, doslova v niekoľkých vetičkách, nachádzame v 8. kapitole Matúšovho evanjelia.

Už len pritom, že každé Ježišovo stretnutie s človekom bolo iné, by sme sa mohli zastaviť a prijať jeden záver, jedno poučenie. **Každé stretnutie s Ježišom je naozaj jedinečné a originálne.** Pretože vždy je to stretnutie osobné, stretnutie dvoch osôb – tej Ježišovej Božskej osoby a tej našej ľudskej, nášho ľudského ja, ktoré vstupuje do vzťahu s Bohom.

Ako sa s Ježišom kedysi pri jeho pozemskom živote stretali ľudia, tak sa aj my, každý z nás osobne, jedinečne, stretáme – či lepšie – môžeme stretať, s Ježišom. Pritom však nezabúdajme a ani sa nemýľme: každý z nás, veriacich, sa s Ježišom stretá osobne, individuálne a preto aj *trošičku inak*. Nemôžeme byť ani v tomto všetci rovnakí a nemôžeme chcieť, aby všetci ľudia aj svoju *nábožnosť* prejavovali tak ako si myslíme, že je to najlepšie. Dôležité je, aby sme si zachovali príslušnú mieru pokory a rešpektovali, že aj druhí môžu byť veľmi dobrými Ježišovými priateľmi, aj keď neprejavujú nábožnosť takým spôsobom, ako by sa nám to páčilo.

Sme povinní rešpektovať túto individualitu už len preto, že ju rešpektuje sám Boh, aj keď najmä pri spoločných modlitbách je dôležitejšia jednota, teda to, že sa modlíme spoločne a vieme sa aj prispôbiť. V ta-

komto kontexte sa jednota javí ako cennejšia a osoznejšia než naša vlastná originalita. Avšak naša nábožnosť sa nemá a nemôže obmedziť iba na spoločné formy modlitby a nábožnosti. Utrpel by tým osobný rozmer nášho stretania sa s Ježišom.

Dve formy stretania s Ježišom

Ak by sme sa chceli pokúsiť určiť a pomenovať situácie a okolnosti, kde sa s Ježišom stretávame, môžeme uviesť dva najčastejšie a najrozšírenejšie momenty nášho vzájomného kontaktu.

Je to predovšetkým *Božie slovo* – keď v kostole počúvame alebo sami doma vezmeme knihu Svätého písma a v tichu, ráno či večer strávime nad Božím slovom nejakú chvíľu. To je stretnutie *osobné a dôverné* s našim Bohom: keď počúvame, čo nám cez slovo Boh hovorí.

Tým druhým veľmi častým, potrebným a pravidelným osobným stretnutím sa s Kristom je *Eucharistia*. Je to stretnutie, pri ktorom sa Ježiš stáva naším pokrmom, sýti nás, našu dušu, dodáva nám radosť, chuť a nádej do života. Účinky stretnutia s Ježišom v Eucharistii sú naozaj mnohoraké: Ježiš nás svojim *telom a krvou* posilňuje v pozemskom živote – aby náš život už tu a už teraz mal príchut večnosti; aby bol nasmerovaný hore, zameraný na Boha a aby sa tak nevyčerpával len príliš malichernými starosťami o pozemské veci. Zároveň nám však Ježiš v Eucharistii dáva schopnosť a silu nielen *túžiť*, ale aj *dosaňovať* večný život – život, o ktorom veríme, že po smrti skutočne jestvuje. V tomto zmysle je Eucharistia naozaj liekom našej ľudskej túžby

po nesmrteľnosti. Keď to teda zhrnieme: aj my máme možnosť, v podstate každodenne, zažívať osobné stretnutia s Kristom, v slove a v Eucharistii.

Vráťme sa však k Evanjeliu podľa Matúša aj k tým dvom mužom, ktorí vstúpili do osobného stretnutia s Kristom.

Čím boli naplnené tieto dve stretnutia?

Prvý muž, zákonník, hovorí: *Učiteľ, pôjdem za tebou všade, kam pôjdeš*. Javí sa to ako prejav veľkej ochoty a odovzdanosti. Ježiš však upozorňuje: *Líšky majú svoje skrýše a nebeské vtáky hniezda, ale Syn človeka nemá kde hlavu skloniť*. Ochota nasledovať musí byť spojená aj s ochotou znášať ťažkosti a protivenstvá. Ježišovým údelom bol kríž. Aj Ježišov nasledovník, učeník, ktorý chce ísť za ním, sa musí akosi *dotknúť kríža*. Vziať ho. Hoci možno rozlične, ale predsa – každý, kto úprimne nasleduje Ježiša, nutne sa spája aj s jeho údelom, teda aj s jeho krížom.

Druhý muž, jeden z učeníkov, pri stretnutí s Kristom zas žiada, aby sa najprv mohol ísť postarať o svojho otca. *Pane, dovol mi najprv odísť a pochovať si otca*. Pochovať si otca v tomto zmysle chápeme ako postarať sa o otca až do jeho smrti, kým nezomrie. A v tomto stretnutí Ježiš prevapivo – až veľmi dôrazne – žiada pohotovosť. Nie, pod' za mnou. Pod' hneď. Lebo to je to najdôležitejšie pre teba, pre tvoj život, pre tvoju dušu.

Môžeme teda aj riadky tejto úvahy zakončiť prosbou: kiež by sme aj my pri stretnutiach s Kristom v slove a v Eucharistii rástli v dvoch vlastnostiach, ktoré sme mohli postrehnúť v texte z 8. kapitoly Matúšovho evanjelia: v *ochote a v pohotovosti*. V ochotnej veľkodušnosti znášať ťažkosti, a v pohotovosti kráčať za Ježišom a nič neprednostniť pred jeho nasledovaním.

Homília dp. Lukáša Uváčika v Blumentáli na jeho u nás primičnej svätej omši

(Dokončenie zo s. 2)

Krištof Kolumbus sa so svojimi námorníkmi dlhé týždne plavil po mori hľadajúc nové krajiny. Už-už im bolo do zúfania, že nenájdu, čo hľadajú, keď zrazu počuli zo stožiara výkrik: „Zem, zem!“ Odrazu zabudli na všetko odriekanie a útrapy cesty. Riadenie loďky nášho života môžeme zveriť všemohúcej a dobrotivej Božej ruke. Ak počúvame Pána, máme správny smer. Potom aj pre nás nastane chvíľa, keď sa ocitneme pred bránou večnosti a výkrik: „Nebo, nebo!“ rozradostí našu dušu. A my vojdem k tomu, ktorý nás čaká a v jeho spoločnosti budeme žiť vo večnom štásti.

Drahí čitatelia časopisu *Blumentál*, vo viere majme pred sebou Ježišovu tvár a počúvajme jeho hlas. Až v nebi je náš prístav. Zamyslite sa, aká je to sila, že *ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevstúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú*.

Ján Sitár, kaplán

(Dokončenie zo s. 1)

menej kostolov – krsty, birmovky, sobáše... Asi menej ľudí však vníma náš chrám ako kostol Nanebovzatia Panny Márie. Hlavne vtedy, keď posielam cirkevné dokumenty do zahraničia, zvyknem pripísať aj tento názov (Nanebovzatie P.M., resp. B.V.M. Assumption), aby neostali zmätení, či ide o kostol katolícky alebo protestantský. Ale priznám sa, že oba názvy prijímam s pochopením. Veď aj my ľudia sa často identifikujeme nielen menom, ale aj prezývkom. Keď hovorím s cudzím človekom, predstavim sa formálne menom a priezviskom, prípadne aj titulom, ale ak volám spolužiakovi alebo rodičom, poviem skrátka „Braňo“ a vedia, o kom ide.

Milí farníci a čitatelia nášho časopisu, na sviatok Nanebovzatia Panny Márie 15. augusta náš blumentálsky kostol oslávi svoj titul, svoje meniny. Keď ho nazývame titulom Nanebovzatia, nech to nie je len formálne označenie jeho titulu, ale nech vyjadruje aj našu vďačnosť, že patrónkou

nášho chrámu je nebeská Matka. Jej vzatie do neba nech prezentuje aj našu túžbu mať účasť na nebeskej liturgii v chráme nie rukou zhotovenom. Ak však povieme, že chodíme do Blumentálu, nech tento bežný a pre nás familiárny názov vyjadruje náš blízky, osobný a dôverný vzťah k tomuto kostolu a zároveň našu túžbu účasťou na pozemskej liturgii cítiť blízkosť neba.

Keď sa vraciame z ciest, sme naplnení mnohými zážitkami, ale zároveň sa tešíme, že ideme domov. Určite sme už v živote navštívili mnohé kostoly a zvykneme ich porovnávať. Možno aj teraz sme na letných potulkách natrafili na niektoré chrámy, ktoré nás zvlášť oslovili. Ale aj tu nech platí to staré a krásne: všade dobre, ale doma najlepšie! Nech aj náš blumentálsky kostol, ktorý slávi svoje meniny, je našim duchovným domovom!

Všetkým Vám, milí Blumentálci, prajem požehnané prežitie zvyšku prázdnin a bezpečný návrat z dovolenkových ciest domov – čiže do nášho Blumentálu.

Branislav Čaniga, Váš farár

PREDSTAVUJEME NOVÉHO KŇAZA FARNOSTI

V posledný júnový deň sme sa rozlúčili s dvomi pápmi kaplánmi: Pavlom Póšom a Pavlom Mikulom a do našej farnosti prišli dvaja noví páni kapláni d.p. Jozef Pajerský a d.p. Ján Sitár. Je nám veľmi ľúto, že sme sa na stránkach nášho časopisu nemohli s odchádzajúcimi kňazmi rozlúčiť rozhovorom na rozlúčku, no naši noví páni kapláni slúbili, že sa našim čitateľom na stránkach Blumentálu predstavia. Ich rozhovory uverejníme postupne v auguste a v septembri. V tomto čísle prinášame teda rozhovor s d.p. JOZEFOM PAJERSKÝM.

• **Predovšetkým Vás, pán kaplán, vítam v Blumentáli i na stránkach nášho farského časopisu a dúfam, že tak ako v minulosti veľká väčšina Vašich predchodcov, aj Vy budete prispievať do Blumentálu a aj tak formovať tých, ku ktorým Vás Pán poslal. Na úvod povedzte našim čitateľom niečo o sebe: odkiaľ pochádzate, ako sa rodilo Vaše kňazské povolanie, kde ste študovali...?**

Takže krátko k môjmu predstaveniu. Na otázku odkiaľ pochádzam dávam vždy dvojakú odpoveď. Od narodenia bývam v neďalekom Senci, v tomto mestečku som prežil svoje detstvo, tam som vychodil základnú školu aj gymnázium a naozaj vždy keď sa tam zastavím, cítim, že je to moje mesto. Zároveň sa však považujem za Stredoslováka, keďže moji rodičia pochádzajú spod Vtáčnika z okolia Žarnovice a Novej Bane. Tam sme chodievali k starým rodičom a tam mám celú širšiu rodinu. Hore na kopcoch za dedinkou Horné Háme sa nachádza osada Pajer, odtiaľ teda pochádza aj meno mojej rodiny.

Zrod môjho povolania je príbeh, ktorý neviem vyrozprávať pár vetami. To čo ho charakterizovalo v mojom prípade je postupnosť. Ako rastlinka, ktorá postupne vyrastie z malého semiačka. Už v detskom veku sa objavili myšlienky o kňazstve, ale veľa som o nich nerozprával s inými. Na rozvoj môjho povolania istotne vplývala moja rodina, v ktorej od malička sa rodičia s nami modlili, chodili s nami pravidelne do kostola a praktizovali aj to, čomu sa dnes hovorí rodinná katechéza – oni boli prví, od ktorých som počul veľké biblické príbehy, cez ktoré som objavoval Pána Boha. Isto veľký vplyv mal aj príťažlivý príklad kňazov – jednak kaplánov v našej seneckej farnosti, ako aj kňazov, ktorí sa osobne poznali s mojimi rodičmi. Niektorí z nich ešte v čase neslobody Cirkvi pôsobili tajne a ich odvaha a neúnavný zápas o vernosť Pánu Bohu a Cirkvi, to bolo niečo, čo ma príťahovalo. A ešte ako ďalší faktor by som pridal to, že som mal dobrých kamarátov aj v škole, aj z iných veriacich rodín, z ktorých niekoľkí sú dokonca teraz aj mojimi spolubratmi v kňazstve. Ale keby som mal začať rozprávať podrobnejšie celý príbeh, to by bolo nadsťho...

• **Kedy ste odišli na štúdiá do Rima?**

Po štvrtom ročníku štúdiá a formácie v seminári v Bratislave ma ešte s jedným spolubratom otec arcibiskup poslal do Rima, kde som na Lateránskej univerzite dokončil dva roky základnej teológie a pokračoval v špecializácii. Formácia v Ríme v Seminári Jána Pavla II. a potom spoloč-

čnosť kňazov v Lateránskom kolégiu spolu so štúdiom na „Pápežovej univerzite“ (ako sa na Lateráne zvykne s určitou hrdosťou hovoriť) boli pre mňa mnohstranným obohatením, za ktoré som Bohu a mojej miestnej cirkvi veľmi vďačný.

• **Viem, že licenciat ste robili z pastorálnej teológie. Prečo ste sa rozhodli práve pre túto špecializáciu?**

– Verím, že nič sa nedeje náhodou, všetko Pán Boh riadi. A tak to bolo aj so zameraním mojich štúdií. Priznám sa, že pastorálna teológia nebola nejakou mojou najväčšou túžbou. Okrem toho na Lateráne ju učil jeden profesor, ktorý bol veľmi šikovný, s veľkým rozhľadom, mal svoj humor, ale bol aj najväčším postrachom a najhoršie bolo, že málokto chápал, o čo vlastne v pastorálnej teológii ide. (Myslím, že aj on by súhlasil s tým, čo tu hovorím...) Avšak moje predstavy a túžby bolo treba zladíť s potrebami u nás doma a aj s reálnymi možnosťami, čo sa týkalo štipendií a možnosti ubytovania. Raz mi volali z Trnavy, že mám napísať tri odborné, o ktoré by som mal záujem. Prekvapili ma, lebo som mal premyslené len dva. Keď som narýchlo rozmýšľal ešte nad tretím záujmom, napísal som pastorálku. A práve tú mi vybrali... Ale neľutujem to, isto to šlo aj cez Božie ruky...

• **Pastorálna teológia je široký odbor. Čo Vás z tejto oblasti najviac zaujíma a čomu sa chcete predovšetkým venovať, čo je Vašou kňazskou „láskou“?**

– V rámci pastorálky som sa zamerlal na oblasť výchovy, veľký záujem mám aj o oblasť manželstva a rodiny, ba niektoré kurzy som absolvoval aj na Inštitúte Jána Pavla II., kde sa študujú tieto otázky. Aj záverečnú prácu som písal o poslaní kňaza v pastorácii rodín. Na pastoračnom inštitúte Redemptor hominis, kde som študoval, je aj jedno z mála oddelení pre teológiu evanjelizácie, ktorá mi je tiež blízka srdcu.

• **Čo to pre nás Blumentáľcov znamená, že budeme mať kňaza s touto špecializáciou?**

– Na to odpoviem tak po slovensky: „Uvidíme...“

• **Pôsobili ste ako kaplán v Petržalke. Čo Vám hovorilo slovo Blumentál či blumentáľska farnosť?**

– V Petržalke som sa dosť často stretol so slovom Blumentál hlavne pri práci s prvoprijímajúcimi deťmi a birmovancami, keď sme sa pýtali: Kde ste boli pokrstení? Najčastejšie odpovede Petržalčanov sú: Modrý kostolík a Blumentál. Keď som potom od detí zbieral krstné listy, hovorím si: To sa tam teda narobia v kancelárii, keď to

všetko vypisujú... Takže pečiatka kancelárie blumentáľskej farnosti mi bola dôverne známa! Ale ešte jeden súvis s Blumentálom, ktorý isto odráža niečo z duchovnej histórie Bratislavy. Keď som farnikom vo Svätej Rodine, ale aj iným známym hovoril o mojom novom mieste, obdivuhodne veľakrát som počul takýto komentár: To je kostol mojej mladosti, alebo aj: Tam sa zrodil môj život viery, ba dokonca aj: S tým miestom sa spája zrod môjho kňazského povolania... Priznám sa, že Blumentál som vnímal ako určitý kolos – ako veľkú farnosť, kde je veľa práce. Preto som sem prichádzal aj s určitým rešpektom... Ale istotne s chuťou a ochotou, veď každá zmena, hoci aj trochu bolí, predsa prináša nové výzvy a posúva horizont o kus ďalej. A túto isto zrežiroval Pán Boh...

• **Isto viete, že naša farnosť je Mariánska, že kostol je zasvätený Nanebovzatej, ale viete aj to, že vo farnosti sa uchováva vlastne ešte z čias pred jej vznikom vzácny obraz Matky dobrej rady a že tento obraz „putoval“ k nám z Genazzana, a potom tu po všetkých blumentáľských kostoloch až našiel svoj, dúfame, že trvalý domov, v tomto treťom Blumentáľskom kostole?**

– Už som si stihol naštudovať aspoň tú prvú informáciu o našom kostole aj o jeho blízkym pohľad na Pannu Máriu ako Matku dobrej rady. Je mi to blízke asi preto, lebo často vnímam, že to je zvlášť v dnešnej dobe rôznych zmätkov mimoriadne dôležitá súčasť poslania kňaza: poskytnúť dobrú radu. Ale kde ju ziať? Veľakrát som už ostal bezradný pred takými komplikovanými ľudskými problémami. Preto sa mi veľmi páči táto adresa: Matka dobrej rady... A tiež som dostal chuť raz navštíviť to mne doteraz neznáme mestečko vraj niekde blízko Rima, kde sa zrodila úcta k Matke dobrej rady...

• **Prišli ste do farnosti spolu s pánom kaplánom Jánom Sitárom. Je zaujímavé, že kňazskú vysviacku ste obaja prijali v r. 2008. A máte s ním ešte niečo spoločné – brata kňaza, Vy vlastne tohtoročného novokňaza...?**

– Vysviacku sme mali v tom istom roku, ale ja som ako kňaz mladší o pár týždňov – kvôli skúskam, ktoré som mal práve v čase vysviacky novokňazov v Bratislave, som bol svätený osobitne – až 6. júla. Tiež priznám, že kaplán Janko má až dvoch bratov kňazov. Môj brat bol vysvätený práve tento rok, ba myslím si že aj vykonával nejakú prax ako seminarista v tejto farnosti, takže niektorí ho možno aspoň trochu po-

znáte. Keď som mu pri obrade vysviacky položil ruky na hlavu, bola to taká zvláštna chvíľa... Isto som mal radosť, vďačnosť voči Bohu, a ešte hlbšie vedomie, že ide o dar a tajomstvo...

• **Je to „len“ pozvanie Pána do jeho služby, alebo je to aj mocný vplyv rodiny, že sa v jednej rodine rodí viacero kňazských povolanií.**

- O vplyve našej rodiny na zrod môjho povolania som už hovoril. A Peťo vyrastal v tej istej rodine. Ale ten vplyv rodiny sa nemôže chápať ako nejaké priame pôsobenie. Ja som o túžbe byť kňazom doma veľa nehovoril. Bolo to čosi medzi mnou a Bohom. A myslím že aj u brata to bolo tak. Teda pozvanie je len od Pána, rodina je prostredím, kde toto pozvanie mohlo zaznievať a nebolo prehlúsené ani zamedzované...

• **Akú úlohu teda zohráva rodina pri voľbe kňazského povolania a nebude v súvislos-**

ti so súčasnou krízou rodiny aj úbytok kňazských povolanií?

- Práve minulý mesiac, v júni bol Svätý Otec v Chorvátsku a hovoril tam veľa o rodine. A práve aj v tomto zmysle: zdravá kresťanská rodina ako prostredie, v ktorom sa môžu rozvíjať nové povolania pre službu Božiemu kráľovstvu. A ak si dobre pamätám, aj Ján Pavol II., keď bol u nás na Slovensku na svojej poslednej návšteve, v Banskej Bystrici hovoril o rodine ako o záhradke, kde môžu rásť sadenice nových apoštolských povolanií...

• **Povolania sa často rodia pri ministrowaní. U nás, a to je naša bolesť, ministrowantov ubúda. Dal by Pán, aby sa Vám podarilo priťahnúť chlapcov k oltáru...**

- Verím, že sa to podarí Pánu Bohu a my tých chlapcov povzbudíme príkladom a kamarátsvom. Veď služba ministrowanta, tá túžba malého či veľkého chlapca slúžiť pri oltári, to je Božie volanie. Mys-

lím si, že v našej sakristii pred svätou omšou sa modlíme s ministrowantmi modlitbu, ktorá začína slovami: Pane, povolal si ma na službu ministrowanta... Verím, že nájdeme správny čas a spôsob, ako sa im venovať a urobiť túto službu príťažlivou. Ale to, čo som sa naučil aj v Petržalke, myslím že bude stále viac platiť v našej Cirkvi: treba sa tešiť z každého jednotlivca.

• **Často to pri takýchto rozhovoroch opakujem, že Blumentálci majú radi svojich kňazov, a že sa za nich modlia. Od Vášho príchodu Vás automaticky zahrňajú do svojich modlitieb, aj za to, aby Pán požehnával Vašu prácu. Vitajte teda. Pán kaplán medzi nami Blumentálcami a prijmite nás tak, ako Blumentálci prijímajú kňazov, ktorí prichádzajú - s láskou.**

Dakujem za rozhovor a teším spolu s čitateľmi na Vaše články. X. Duchoňová

O PŠENICI, KÚKOLI A HORČIČNOM ZRNKU

Keď apoštoli počúvali Ježišove podobenstvá, očami viery azda hľadeli niekde do budúcnosti, a tam kdesi v diaľke, v hmle storočí videli Božie kráľovstvo, Božiu Cirkev rozšírenú po celom svete. No keď my dnes počúvame Ježišove podobenstvá, pozeráme do minulosti, niekde ta k začiatkom, kde ako drobné horčičné semienko vidíme Pána Ježiša a jeho dvanásť apoštolov. A ak sledujeme toto drobné semienko, mnohokrát zvláňované krvou a vložené do zeme ako rastie a postupne sa stáva obrovským stromom, a ak porovnáme ten jeho skromný začiatok s dnešným veľkým výsledkom, isto sa začudujeme. A tento údiv budí Božie kráľovstvo vždy a všade.

Žijeme vo svete, kde sa ustavične vedie zápas medzi Božím kráľovstvom a mocnosťami temnoty. Každú chvíľu sme konfrontovaní s dobrom a zlom a nemusíme o tom nejako teoretizovať, veď všetci to poznáme zo skúsenosti, vidíme to každodenne okolo seba, ale i v sebe. Môžeme sa teda pýtať: čo nám pomôže ostať dobrými, stať sa pšenickou, nie kúkolom? Hovorí o tom *podobenstvá o rozsievačovi, o kúkoli medzi pšenickou, o horčičnom zrnku* (Mt 13, 18 - 32), v nich nám dáva návod sám Ježiš.

Na prvom mieste si musíme **nájsť čas pre Boha, čas na počúvanie Boha**. Na to sú neodmysliteľne potrebné každodenné chvíle tšienia sa. Myslím, že to všetci potrebujeme zvlášť dnes, keď na nás dolieha ruch sveta, v ktorom žijeme. Potrebujeme si zaostríť sluch na počúvanie Boha, na vnímanie Božích úmyslov, na zorientovanie sa medzi kúkolom. Potom je to **sviatostný život**. To znamená, že Ježiš prichádza do môjho srdca vo sviatosti Eucharistie. A napokon je to **etapa skutkov**, keď svojim životom uskutočňujeme v sebe samých i vo vzájomných vzťahoch Božie kráľovstvo.

Za čias Michelangela bol vo Florencii obrovský kameň, z ktorého sa pokúšali vysekať sochu. Lenže jeden sochár urobil zlé zásahy a tým znehodnotil vyše päťmetrový blok mramoru. Štyridsať rokov bol tento kameň zaháňzaný blatom. Nik zo sochárov si ho nevšimol. Zdalo sa, že je už zbytočný. Michelangelo ako malý chlapec chodil okolo neho a ako dospelý dostal zákazku aby urobil prácu pre Florenciu. Vyžiadal si tento znehodnotený vyše päťmetrový žulový blok. Postavil okolo neho leše-

nie a obtiahol ho plátom. Dni a noci bil dlátom do žulového mramoru. Zo znehodnoteného kameňa vytesal sochu, ktorá má dnes nevyčísľiteľnú hodnotu pre celosvetové umenie. Je to pýcha Florencie - Michelangelov Dávid. Mnohí nad tým kameňom kývli rukou: Už nie je na nič. No prišiel dobrý majster, vystihol možnosti tohto kameňa a urobil z neho svetoznámu sochu.

A čo je majster Michelangelo oproti majstrom Ježišovi Kristovi? Pán Ježiš v každom jednom človeku vidí vynikajúci materiál, aby z neho mohol byť dobrý, svätý človek. Nad nikým z nás nemávne rukou. Musíme si však uvedomiť, že my nie sme ako mramor, ktorý keď Michelangelo obrátil na ľavú stranu, bol na ľavej strane. Keď ho obrátil na pravú stranu, bol na pravej strane. Ja nie som kameň, ale živý tvor, ktorý môže svojmu Bohu povedať aj nie, nestojím o teba. Keby to povedal kameň, keby sa vzoprel, čo by bolo s ním? Obdivoval by ho dnes celý svet? No Boh nebude na nás pracovať tak ako Michelangelo na kameni. Kameň nič neprispel k tomu, aby z neho bolo krásne dielo. On sa len podvoloval rukám majstra. No Pán Boh chce s nami spolupracovať, aby sme boli dobrí, ak budeme chcieť spolupracovať s ním, podarí sa nám urobiť zo seba človeka, ktorý bude mať hodnotu tu medzi ľuďmi, i na celú večnosť.

Všetci túžime byť šťastní, túžime po pokoji a radosť. Aj ľudia, ktorí počúvali Ježiša túžili byť šťastní a svoje šťastie videli v Božom kráľovstve, v kráľovstve, v ktorom vládne Boh. Vidíme aj my svoje šťastie v Božom kráľovstve? Ak nie, prečo? Možno preto, že sme „šťastní“. Možno v našich

srdciach nevládne Boh, možno v nich vládne túžba po majetku, možno nenávisť, neodpuštenie.

Koľko priestoru dávame vo svojom srdci Božiemu kráľovstvu? Ježiš, nechce len časť nášho srdca, chce ho celé, chce byť s nami aj v našich problémoch. Koľkokrát sa trápime, ale neprosíme Ježiša o pomoc. Často naše utrpenia, každodenné starosti prežívame bez Ježiša. Ježiš je živý Boh. Chce vládnuť nad celým našim srdcom, nad celým našim životom. Chce vládnuť nad našimi hriechmi. Nemôžeme dať Ježišovi len nedeľnú svätú omšu a dosť. Ježiš nám dáva celý svoj život, celú svoju moc, každý deň a každú sekundu môjho života.

Máme len jeden život, ktorý sa viac nebude opakovať, a preto Ježišove slová sú pre nás poučením, aby sme sa správne zhostili reality dobra a zla, ktoré je vo svete a ktorému sa človek nevyhne.

Evanjelium nám pripomína, že sa nesmieme v ťažkosťami nechať znechutiť. Často sa môže človeku zdať, že zlo víťazí nad dobrom, že kúkol vyničí pšenicu. Opak je pravdou. Ten, kto vyhlásil o sebe, že je cesta, pravda a život, povedal, že „kým sa nepominie nebo a zem, nepominie sa ani jediné písmeno, ani jediná čiarka zo Zákona, kým sa všetko nesplní“ (Mt 5, 18), a každý človek musí prejsť bojom a rozhodnutím sa medzi dobrom a zlom na zemi. **Prítomnosť zla vo svete nás nesmie znechuovať, naopak, má nás povzbudzovať, aby sme vždy podporovali dobro v sebe i okolo seba.** Lebo dobrí ľudia by neboli dobrými, keby nevedeli žiť aj so zlými. A zlí by bez blízkosti dobrých nevedeli ani akí sú, ani akými majú byť.

Všetci máme šancu. Dobro a zlo je realita. Máme však Boha, ktorý je Láskou. Obdarúva nás vierou, nádejou a láskou. Nesmieme zabudnúť, že aj keď ničomu hneď nerozumieme, a zdá sa, že víťazí zlo nad dobrom, nestrácajme hlavu, neklesajme na duchu. Nie diabol je posledným víťazom, ale Kristus a my patríme Kristovi.

Lukáš Filo, diakon

Putovanie k Márii, milej Matičke

Jedinečným fenoménom ľudstva je neustále putovanie, a tento fenomén, ktorý neobišiel nijaký národ, nijaké náboženstvo je prítomný aj v kresťanstve. Bol to Ježiš, ktorý ako jeho zakladateľ a zvestovateľ blahozvestí putoval po celej vtedajšej Palestíne. Tento fenomén putovania neobchádza ani Slovensko. Čo si teda môžeme povedať o putovaní?

Na začiatku prázdninového obdobia, konkrétne okolo 2. júla, keď Cirkev slávi sviatok Návštevy Panny Márie, mesto Levoča oživa ako nikdy v roku. Státisíce pútnikov po tie dni z nej robia srdce Slovenska. Tento fenomén nezničil v dejinách nikto, ani štyridsať rokov trvajúci režim nepriateľský Cirkvi. Levoča žije! A 5. júla ožili aj miesta spojené s cyrilo-metodskou tradíciou – Nitra, Terchová, Selce, Devín. Možno sa opýtate, čo to dáva našim dňom?

Azda najlepšie to vystíhol bl. Ján Pavol II., ktorý prišiel do Levoče ako pútnik 3. júla 1995, keď povedal: „Musíme priznať, že pretrvanie viery v tejto krajine treba pripísať aj svedectvu tejto svätýne. O mužoch a ženách súčasnej generácie by sme mohli povedať ešte viac. Nielenže *nevideli* a *uverili*, ale ostali pevní vo viere aj napriek tomu, že nepriatelia Cirkvi podnikali všetko, aby ich od viery odviekli. Táto generácia si pamätá, akými rozličnými, často ponižujúcimi prostriedkami sa pokúšali obrať ľudí o ich vieru, nanútiť im ateizmus, odviesť ich od Cirkvi a od náboženského života.

Môže človek prijať pravdu o jestvovaní neviditeľného Boha? To je stále aktuálna otázka zvlášť naliehavá v časoch, keď sa ateizmus stal programom verejného života, výchovy a masových komunikačných prostriedkov. Vtedy sa musí človek znova a ešte hlbšie zamyslieť nad otázkou jestvovania Boha. Musí znova prejsť rozumovým uvažovaním, o ktorom hovorí v Novom zákone List svätého apoštola Pavla Rimanom: *Veď to, čo je v ňom (v Bohu) neviditeľné - jeho večnú moc a božstvo -, možno od stvorenia sveta rozumom poznávať zo stvorených vecí.* Človek môže dospieť k poznaniu neviditeľného Stvoriteľa pozorovaním viditeľného stvorenia. Dnešnému človeku sa niekedy stáva, že diela stvorenia a ešte viac diela vytvorené jeho rukami namiesto toho, aby mu pomáhali vo výstupe k Stvoriteľovi, prekazujú mu v ňom, privádzajú ho k naviazanosti na pozemské dobré a spôsobujú, že zabúda na Boha: Žijeme, ako keby Boh nejestvoval. Toto nebezpečenstvo hrozí predovšetkým bohatej a sekularizovanej spoločnosti. Mariánske svätýne sú miesta, kde sa Kristovo svedectvo stáva mimoriadne účinným. Istotne mnohí synovia a dcéry Slovenska vďaka tejto levočskej svätýni za to, že sa pravda o Bohu a viera v neho zachovali živé v ich srdciach“.

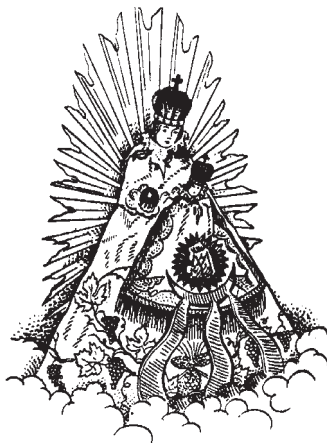
Je veľa pútnických miest

Pútnické miesta môžeme zadeliť do viacerých kategórií. Celkom iste **prvoradé miesta sú miesta zasvätené Bohu v tom najvladnejšom zmysle slova.** Sú to miesta napr. vo Svätej zemi – baziliky Božieho narodenia alebo Božieho hrobu.

Potom sú to pútnické miesta, ktoré sú spojené s Pannou Máriou, matkou Ježiša Krista. Tých je najviac. Sú to predovšetkým miesta, ktoré Katolícka cirkev uznáva za zvláštne miesta, na ktorých sa zjavila Božia Matka, ale sú to aj miesta kde neboli nijaké zjavenia, ale od nepamäti si tam Matku Božiu uctievali.

Tretou kategóriou sú pútnické miesta spojené so životom niektorého svätca, napr. apoštolov sv. Petra, Pavla, Jakuba, kde sú uložené ich telesné pozostatky, alebo sú to miesta v jednotlivých krajinách, napr. u nás na Slovensku Skalka, kde je rozšírená úcta k pustovníkom Andrejovi – Svradovi a Beňadikovi, či Gaboltov, miesto spojené so sv. Vojtechom, alebo sú to rôzne miestne pútnické miesta kde si zvlášť uctievali niektorého svätca, ku ktorému mali miestni obyvatelia blízky vzťah.

Ako vznikali pútnické miesta?

Rozlične. Už od prvotných čias putovali veriaci na miesta spojené so životom Ježiša Krista do Palestíny. Tam sa samozrejme nedala odčleniť úcta k Panně Márii a apoštolom. Neskôr sa nad hrobmi významných svätcov stavali chrámy, pri nich vznikali kláštory. Alebo napríklad v Mariazzelli, kde istý nábožný rehoľník viedol pustovnícky život, k nemu prichádzali ľudia z okolia pre radu a videli u neho sošku Panny Márie, ktorú potom dali do malej kaplnky a neskôr do veľkého chrámu a ľudia ta putovali, modlili sa a verili v Božiu pomoc a ochranu, ktorú im vyprosila práve Matka Ježiša Krista, no zdôrazňujem, že všetky milosti sú od Boha. Je to asi tak, ako keď otec niečo zarobí, niečo kúpi a dá to do rúk manželke, aby to dala deťom. Tak chce aj Boh dávať dary cez ruky Kristovej Matky, ale aj na orodovanie tých, ktorí sa ukázali pevní vo viere a Cirkev uznala ich život ako hrdinský.

Uznané pútnické miesta

Prostredníctvom mailov, televízie či inými médiami sa dnes veľmi rýchlo šíria správy o rozličných zjaveniach. Predovšetkým si musíme uvedomiť, že z množstva doteraz údajných viac ako sedemdesiatich zjavení, najčastejšie ide o zjavenia Panny Márie, Cirkev dodnes uznáva iba tieto: **Guadaloupe – Mexiko 9. december 1531, Saint-Etienne-le-Laus, zjavenie Panny Márie svätej Kataríny Labouré v Paríži v r. 1830, zjavenie Panny Márie v La Salette v r. 1846, zjavenia v Lurdoch Bernadete Soubirousovej v r. 1858, Zjavenie Panny Márie vo Wisconsin v októbri 1859, Zjavenie deťom v Pontmaine počas francúzsko-nemeckej vojny v r. 1871, Zjavenie Panny Márie vo Fatime v r. 1915 a 1916, Zjavenie Panny Márie piatim deťom (tridsaťkrát) v Belgicku v r. 1932, Zjavenie Panny Márie v Baneaux v Belgicku v r. 1933, Zjavenia Panny Márie, ktoré sa začali v roku 1981 v Kihebo v Rwande.** Podrobnejšie o týchto zjaveniach, ktoré Cirkev uznala v budúcom čísle.

Ostatné miesta údajných zjavení

Toto sú doteraz Cirkvou uznané miesta mariánskych zjavení vo svete. Ostatné miesta, ktoré majú byť miestami zjavení Cirkvou dôkladne skúma. Ide napríklad aj o Medžugorie. Aj na Slovensku by mali byť niektoré miesta vyhlásené za miesta zjavení, no podľa noriem Kánonického práva je povinnosťou biskupa dôkladne skúmať a potom sa v procese skúmania pravosti zjavení môže pokračovať ďalej, a to ako z uvedeného vyplýva, môže trvať aj niekoľko desaťročí alebo aj stáročia.

Putujme! Putovanie je veľmi významné pomáha nám vnútorne sa stíšiť a nachádzať silu na nasledovanie Krista. (Nemali by sme však pri našom putovaní zabúdať ani na naše, aj vzdialenosťou nám blízke pútnické miesta, ako je predovšetkým Šaštín, ešte bližšia Mariánka a nezabúdajme ani na to, že aj v našom Blumentáli máme milostivý obraz Matky dobrej rady, ku ktorému kedysi prichádzali pútnici smerujúci do Marianky či Mariazzelu – pozn. red.)

Preto pútnické miesta či už vznikli na základe zjavenia alebo na základe úcty, sú aj pre našu generáciu a časy veľkou výzvou.

Daniel Dian

Čo je teda apoštolát modlitby?

Mesiac čo mesiac na ôsmej strane nášho časopisu prinášame úmysly apoštolátu modlitby. Zamysleli ste sa, milí čitatelia nad tým, čo to vlastne apoštolát modlitby je, ako vznikla idea spojiť sa s celosvetovou Cirkvou v spoločnej modlitbe na spoločný úmysel? Priznám sa, že o pôvode tohto modlitbového podujatia som neuvažovala, kým som náhodou nenašla na internete v Spravodaji č. 136 text, ktorý ma zaujal a verím, že zaujme aj Vás.

Apoštolát modlitby je celosvetové modlitbové podujatie, ktoré Svätý Otec zveril jezuitom. Má pomáhať kresťanom, aby spojili svoju modlitbu a svoj život s modlitbou a s poslaním všeobecnej Cirkvi. Prípadne nám to všeobecné a misijné úmysly Apoštolátu modlitby, ktoré Svätý Otec každý rok vyhlasuje. Patrónkou členov Apoštolátu modlitby je okrem svätého Františka Xaverského aj sv. Terézia z Lisieux, pan- na a učiteľka Cirkvi.

Svätá Terézia poznala Apoštolát modlitby. Vo svojich posledných autobiografických poznámkach napísala: Túžim byť dcérou Cirkvi, tak ako bola naša matka svätá Terézia (z Avily - pozn. red.), a modliť sa na úmysly nášho Svätého Otca. **Apoštolát modlitby nás pozýva, aby sme každý deň začínali obetovaním sa Bohu**, obetovaním seba samých, našich radostí a našich bolestí, našich úspechov i našich neúspechov za spásu sveta.

Z dejín Apoštolátu modlitby

Do Apoštolátu modlitby sa v dejinách zapojili mnohí pápeži, biskupi, teológovia, rehoľníci, laici, rozličné hnutia i tisíce kresťanov žijúcich podľa spiritualitu, ktorú ponúka tento apoštolát. Pripomeňme si niektoré dôležité historické okamihy - v roku:

1910 - Pius X. vydal dokument o prvom svätom prijímaní detí.

1916 - **Dvadsaťšiesta Generálna kongregácia Spoločnosti Ježišovej prepája apoštolát modlitby s uctievaním Ježišovo Božského Srdca.**

1925 - redaktorov Poslov pozval do Ríma páter Ledochowský.

1932 - „Eucharistické výpravy“ mali 2,5 milióna členov.

1936 - Počet členov apoštolátu modlitby stúpil na 30 miliónov. Úmysly publikovalo šesťdesiatdeväť Poslov v štyridsiatich piatich jazykoch.

1947 - P. Janssens, ktorý bol zvolený za generálneho predstaveného Spoločnosti Ježišovej v roku 1946 napísal tri listy: Provinciálom zdôraznil dôležitosť rozvoja tohto apoštolátu a význam úlohy národného sekretára. Koordinátorom apoštolátu modlitby zdôraznil nadprirodzené hodnoty, ktoré tento apoštolát prináša. Celej Spoločnosti Ježišovej predstavil Apoštolát modlitby ako spôsob posväcovania každodenného života bežných ľudí.

1948 - Apoštolát modlitby mal 35 miliónov členov. Jeho vysielať počúvalo trinásť miliónov poslucháčov. Stal sa osvedčeným prostriedkom na vybudovanie osobnej zbožnosti. Pápeži vyzývali jeho členov, aby sa modlili za potreby Cirkvi a denne prinášali obety na jej úmysel. 1956 - Pius XII. zosummarizoval námietky proti nábožnému uctievaniu Najsvätejšieho Ježišovo Srdca: niektorí si myslia, že apoštolát modlitby nespĺňa súčasné očakávania Cirkvi a ľudstva; že Apoštolát modlitby nie je nápo- mocný apoštolským dielom, ktoré sa usilu- jú o šírenie viery a morálnu kresťanskú vý- chovu, zdôrazňuje nábožnosť a nie natoľ- ko dobrú výchovu. Ako odpoveď pápež na- písal encykliku Haurietis aquas, v ktorej osvetľuje základy uctievania Božského Srd-

ca, pozivajúc kresťanov k „prameňom spá- sy“. Obracia sa na Nový a Starý zákon, ako aj na Otcov a doktorov cirkvi, aby zdôraz- nil Božiu nekonečnú lásku voči ľudstvu. Takto úzko prepísal uctievanie Božského Srdca s láskou najsvätejšej Trojice voči ľud- stvu.

1960 - Ján XXIII posilnil Eucharistické hnutie mládeže.

1967 - Páter Arrupe pripravil nový štatút Apoštolátu modlitby podľa ducha kon- cilu. Páter Arrupe: „Už od môjho noviciá- tu som bol presvedčený, že uctievanie Bož- ského Srdca je symbolickým vyjadrením toho najhlbšieho, čo je v ignaciánskom du- chu.“

1968 - Pavol VI. slávnostne schválil no- vý štatút, ktorý ponúka nový duchovný program orientovaný na Eucharistiu. Jed- notlivé časti zahŕňali svätú omšu, denné obetovanie úcty k Božskému srdcu a Panne Márii a účasť na vytváraní lepšieho sveta.

1974 - Pred 32. Generálnou kongregá- ciou páter Arrupe zvolal sekretárov Apoš- tolátu modlitby, aby predstavili Apoštolát modlitby vo vhodnejšom jazyku a jasnej- ších definíciách.

1985 - konal sa Medzinárodný kongres sekretárov Apoštolátu modlitby v Ríme. Ján Pavol II. ich pozval na audienciu.

1993 - Páter Peter-Hans Kolvenbach pozval národných sekretárov Apoštolátu modlitby z Ázie, Afriky, Ameriky a Európy na prípravu 150. výročia jeho založenia. Zdôrazňoval pritom spoločnú modlitbu (proti nacionalistickým a rasistickým ten- denciám) a väčšie zaangažovanie sa za po- moc chudobným.

1994 - Ján Pavol II. napísal list z príleži- tostí 150. výročia založenia Apoštolátu modlitby, zdôrazňujúc nádej, že „medito- vaním Písma sa ľudia naučia s radosťou prijímať Božiu vôľu a cez Eucharistiu sa ju naučia vnášať do každodenného života.“ Povzbudzuje všetkých k účasti na čítaní Písma a spoločnej liturgii.

V súčasnosti má Apoštolát modlitby približne 40 miliónov členov, publikuje približne päťdesiat časopisov Posol a štyrid- sať iných publikácií. **Podľa: Spravodaj 136**

Keďže stavu laikov je vlastné, aby žili uprostred sveta svetských záležitostí. Sú Bohom povolaní, aby preniknutí kresťanským duchom apoštolsky pôsobili vo svete.

(KKC 940)

Farská knižnica informuje

V roku 2013 budeme slá- viť 1150. výročie prichodu svätých Cyrila a Metoda na naše územie. Títo dva- ja bratia sa stali apoštolmi Slovanov (a nielen ich) a obaja boli ustanovení pápežom bl. Jánom Pav- lom II. za spolupatrónov Európy, aby spolu so sv. Benediktom bdeli nad našim kontinentom, nad našim duchovným smerovaním a aby Európa dýchala „oboma pľúcami - západ- nou aj východnou spiritualitou“. My Slova-

nia im vďačíme hlavne za „opísmenkova- nie“ a za preklad Božieho slova do nám zrozumiteľného jazyka. Staroslovienčina sa ich zásluhou stala štvrtou liturgickou re- čou Cirkvi, ešte dávno pred II. vatikán- skym koncilom, ktorý zaviedol liturgiu v reči ľudu.

Zdá sa vám to málo? Máte aj vy pocit, že postavy týchto ľudí sú politicky sprofanizované predchádzajúcim obdobím? S hanbou priznávam, že som o nich vedela veľmi málo alebo skoro nič. Útržkovité školské vedomosti bez historického pravdi- vého kontextu. Ale o to bolo čítanie po- sledného prírastku do farskej knižnice pre mňa fascinujúcejšie a obohacujúcejšie: **Michal Lacko, SJ - Svätí Cyril a Metod (Vydavateľstvo Dobrá kniha, Trnava, 2011, 220 s.).**

Je to už siedme vydanie skvelej štúdie z pera už zosnulého jezuitskeho birituálne- ho kňaza pôsobiaceho v exile. Je až dobro- družstvom ponárať sa do historických pra- meňov a súvislostí o živote týchto svätcov. Chronologicky je nám umožnené sledovať ich životné osudy od narodenia v Solúne, cez ich mladosť, štúdiá a dozrievanie v kláštore na hore Olymp. Najprv sú vysla- ní ku Chazarom, čo bol turko-tatarský kmeň pri Azovskom mori. Cestou k nim objavili telesné ostatky pápeža Klimenta a neskôr ich priniesli až do Ríma. Keď knieža Rastislav žiadal od cisára Michala učiteľov kresťanstva v reči ľudu, výber pa- dol práve na nich, lebo mali misijné kúse- nosti a od mladosti poznali slovanskú reč. Ich odpoveďou bola skutočnosť, že sv. Cy- ril zostavil slovanské písmo - hlaholiku (hoci by sme si logicky mysleli, že cyriliku) a do staroslovienčiny preložili najdôležitej- šie liturgické knihy a časť svätého písma. Po príchode na Veľkú Moravu neúnavne vyučovali, kázali Božie slovo a vysluhovali liturgiu Slovanom. Po niekoľkých rokoch sa odobrli do Ríma, aby pápež vysvätil ich učeníkov, ustanovil hierarchiu pre Slo- vanov a uznal staroslovienčinu ako liturgic- ky jazyk. Podarilo sa im dosiahnuť všetko. Čo so zaumienili no zdravotný stav sv. Cy- rila už nedovoľoval, aby sa vrátil na Veľkú Moravu. Aby vyplnil bratovu prosbu, vra- cia Metod a dokončuje ich spoločné dielo, z ktorého čerpáme dodnes. Posledné kapi- toly patria misii ich učeníkov a ich dosahu do dnešných dní.

(Dokončenie na s. 8)

ÚRADNÉ HODINY NA FARSKOM ÚRADE

doobeda Po – Pi: 9,00 – 11,00 h; poobede Po – Pi: 14,30 – 16,30 h; telefón: 55 56 23 19 (fax), 55 41 02 33, 0904 555 566; kostol: 55 57 11 78.

SVÄTÉ OMŠE

- **nedeľa a sviatky:** 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 (ak sviatok pripadá na sobotu, sv. omša o 12,00 h nie je); 16,30; 18,00 (mad.); 19,00 h; • **pracovný deň:** 5,45; 6,30; 16,30; **18,00 h**, v sobotu popoludní len o 18,00 h;

• **sviatok v pracovný deň:** 5,45; 6,30; 10,30; 16,30; 18,00; 19,00 h alebo podľa oznamov; • **deň pracovného pokoja, ktorý nie je cirkevne prikázaný sviatok:** ako v nedeľu; sv. omša o 18,00 h nie je. Počas školského roka:

sv. omša pre mládež utorok – 18,00 (spieva zbor Bečkari)
sv. omša pre birmovancov piatok – 18,00 (spieva mládežnícky zbor)
sv. omša pre deti nedeľa – 10,30 (spieva mládežnícky zbor)

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

- **v všedné dni** ráno pri sv. omši o 6,30 h, večer pri sv. omši o 16,30 h a pri sv. omši o 18,00 h • **v prvopiatkový týždeň** aj pri rannej sv. omši o 5,45 h (pondelok až piatok); vo štvrtok a piatok od 15,00 h • **v nedeľu dopoludnia** medzi sv. omšami (v prípade potreby aj počas sv. omše).

FATIMSKÁ SOBOTA

6. 8. po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,15 h, kedy sa chceme stretnúť pri modlitbe sv. ruženca.

VEČERADLO S PANNOU MÁRIOU

v sobotu 20. 8. ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h.

ADORÁCIA

• **v stredu** po skončení sv. omše, ktorá začína o 6,30 h, s modlitbou sv. ruženca • **vo štvrtok** po skončení sv. omše, ktorá začína o 16,30 h; do 17,55 h.

KATECHÉZA

• **rodičov, ktorí žiadajú krst svojho dieťaťa**, každú stredu o 18,00 h. Účasť obidvoch rodičov je potrebná. Očakávame aj krstných rodičov. Nahlásiť krst dieťaťa a vyplniť krstný listok možno v ktorýkoľvek deň v úradných hodinách v kancelárii farského úradu. Potrebným dokladom je rodný list dieťaťa.

• **pred prijatím sviatosti manželstva** sa snúbenci stretnú dvakrát s kňazom, raz so psychológom a raz s lektormi prirodzeného plánovania rodičovstva. Stretnutia sú vždy v pondelok o 18,00 h na farskom úrade. Začína sa prvým pondelkom v mesiaci. Je vhodné zachovať poradie stretnutí. Treba sa hlásiť aspoň tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša. V týchto katechézach pokračujeme od mesiaca január.

• **príprava birmovancov** prebieha v skupinových stretnutiach vo všedné dni na fare. V pondelky, utorok a stredu o 18,00 h a v štvrtky a piatky o 17,00 h na fare. Zvlášť pre birmovancov je sv. omša v každý piatok o 18,00 h.

KNIŽNICA SVÄTEJ KATARÍNY - BLUMENTÁL

v utorok od 15,30 do 17,00 h, v stredu od 9,00 do 11,00 h a vo štvrtok od 16,00 do 18,00 h.

PORADŇA

- **pre prirodzené plánovanie rodičovstva** (Billingsova): St 17,00 – 19,00 h; potrebné je objednať sa na tel. č. 02/45 94 39 30;
- **sociálna:** Po 9,00 – 11,00 h;
- **právna:** 1. a 3. štvrtok 9,00 – 11,00 h;
- **psychologická poradňa:** vždy v utorok o 19,00 h.

ŽENY ŽENÁM

sa stretá vo štvrtok od 14,00 do 16,00 h v miestnosti pre návštevy a katechézu.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY NA AUGUST

Všeobecný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby Svetový deň mládeže, ktorý sa bude konať v Madride, pozbudil mládež celého sveta do zakotvenia svojho života v Kristovi.

Misijný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby kresťania Západu otvorení pôsobeniu Ducha Svätého opäť pocítili sviežosť a nadšenie zo svojej viery.

Úmysel Konferencie biskupov Slovenska:

Aby počas prázdnin a dovoleníek spoločne strávený čas v rodinách prispel k upevneniu vzájomných vzťahov.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

4. 8. Sv. Jána Márie Vianneyho, kňaza
5. 8. Výročie posviacky Hlavnej mariánskej baziliky v Ríme
6. 8. **Premenenie Pána**
9. 8. Sv. Terézie Benedikty z križa, panny a mučenice, spolupatronky Európy
15. 8. **Nanebovzatie Panny Márie**
22. 8. Panny Márie kráľovnej
24. 8. Sv. Bartolomeja, apoštola
27. 8. Sv. Moniky
28. 8. Sv. Augustína, biskupa a učiteľa Cirkvi
29. 8. Mučenícka smrť sv. Jána Krstiteľa

OZNAMUJEME

- **farská knižnica** je v auguste zatvorená. Pracovníci si čerpajú dovolenku. Knižnica bude záujemcom k dispozícii v obvyklých hodinách opäť v septembri;
- **úmysly svätých omši** na mesiac september sa budú zapisovať v pondelok 1. augusta od 16,00 h v krstnej kaplnke;
- **v pondelok 15. augusta** slávime prikázaný sviatok **Nanebovzatia Panny Márie**. Sväté omše budú: dopoludnia o 5,45; 6,30 a 10,30 h a popoludní 16,30; 18,00 a 19,00 h. Na slávnosť Nanebovzatia Panny Márie oslávime aj patrocínium nášho kostola. To znamená, že náš kostol je zasvätený Nanebovzatiu Panny Márie. Pri tejto príležitosti budeme mať možnosť získať úplné odpustky. Podmienky na získanie týchto odpustkov sú: svätá spoveď (*môže byť vykonaná aj niekoľko dní pred týmto sviatkom*), sväté prijímanie a modlitba na úmysel Svätého Otca. Navyše je potrebné sa v kostole ešte pomodliť *Otče náš* a *Verím v Boha*.

V nedeľu 24. júla 2011 nás navždy opustila

Ing. Zuzana Smeliková, CSc.,

dlhoročná pracovníčka našej farskej knižnice.

Aj touto cestou sa s ňou lúčime a ďakujeme za prácu, ktorú vykonávala. Spomíname v modlitbe.

Pracovníčky farskej knižnice

Odpočinitie večné daj jej, ó, Pane...

(Dokončenie zo s. 7)

Kniha je bohato ilustrovaná perokresbami Jozefa Cincíka, v závere je pripojená aj obrázková a bibliografická príloha. Publikácia je členená do kratších kapitol, ktoré majú veľmi bohatý obsah a napriek mnohým historickým faktom a údajom sú ľahko čitateľné a zrozumiteľné. Toto podnetné dielo si zaslúži našu pozornosť minimálne z vďaky za to všetko, čo sme aj my dostali prostredníctvom svätých bratov.

Ďakujeme sv. Cyril a sv. Metod! Orodujte za nás a vyprosujte aj budúcim generáciám vieru a svetlo Ducha Svätého, aby sme nezblúdili z ciest, na ktoré ste nám práve vy ukázali smer.

Monika Šandorová